

Pràctiques externes

Guia de l'assignatura

Febrer de 2019

Índex

L'assignatura de Pràctiques en el Màster en Educació i TIC (e-learning).....	3
1. Presentació.....	3
2. Finalitat i competències	4
3. Sistema d'avaluació general, penalitzacions i motius de suspens	8
Les Pràctiques Externes.....	9
1. Presentació.....	9
2. Rols docents	11
3. Metodologia de treball	12
4. Materials i recursos.....	14
5. Pla de treball.....	15
7. Avaluació de l'assignatura	20
Annex 1. Estil i aspectes formals de la memòria del projecte de Pràctiques.....	22

L'assignatura de Pràctiques en el Màster en Educació i TIC (e-learning)

1. Presentació

Les Pràctiques del màster universitari d'Educació i TIC (MUETIC) consisteixen en una assignatura optativa de 6 crèdits ECTS desenvolupada en relació amb un context de pràctica professional.

Aquesta assignatura es concreta en dues modalitats diferents: a) Pràctiques externes: realitzades en el marc d'un centre de pràctiques (empresa, institució i organització), amb el qual serà necessari signar un conveni de cooperació educativa; i b) Pràctiques Internes: realitzades a partir d'un escenari professional extret de la realitat i vehiculat per un cas pràctic.

En ambdues modalitats de Pràctiques, els estudiants han de posar en joc les competències professionals bàsiques, específiques i transversals pròpies de l'àmbit de l'educació mediada per TIC i aquelles relacionades amb l'especialització cursada en el màster:

- Direcció i gestió
- Disseny tecnopedagògic
- Docència en línia

L'assignatura representa per tant una oportunitat perquè l'estudiant posi en pràctica els coneixements adquirits al llarg del màster en relació amb un entorn real de caràcter institucional, empresarial o acadèmic i per tant, professional.

En la modalitat de Pràctiques Externes això s'articula a través de la proposta i desenvolupament individual d'un projecte formatiu contextualitzat en una institució, organització o entitat que, o bé es dediqui a l'educació, o bé ofereixi possibilitats de desenvolupar un projecte educatiu o formatiu amb suport de tecnologies digitals. En la modalitat de Pràctiques Internes es presenten situacions dins de l'entorn virtual de la UOC que permeten el plantejament d'aquest tipus de projectes, utilitzant recursos didàctics específics desenvolupats per a tal fi en forma de casos pràctics.

La finalitat d'aquesta guia és proposar unes pautes generals i un marc de treball que ajudi tant als docents com als estudiants a desenvolupar ambdues assignatures amb el major aprofitament possible durant el període acadèmic establert.

A continuació, es presenten alguns aspectes generals de les Pràctiques, seguits dels aspectes més específics de l'assignatura de Pràctiques Externes.

2. Finalitat i competències

Les Pràctiques tenen un paper integrador al programa, amb l'objectiu de contextualitzar els aprenentatges teòrics i pràctics adquirits en els diferents mòduls i assignatures i així projectar-los en l'entorn professional. Per tant, no aporten competències específiques noves als estudiants, sinó que més aviat permeten demostrar i consolidar les competències que s'han treballat en les assignatures anteriors.

Una altra particularitat és la importància que adquireixen les competències transversals. Així doncs, els estudiants han de posar en joc les seves habilitats comunicatives, la seva capacitat de lideratge, d'iniciativa i la seva creativitat a l'hora de resoldre problemes reals, la redacció de documentació en un registre professional i acadèmic de manera completa i comprensible, la comunicació i presentació d'informació en formats digitals per a audiències diverses, etc.

L'objectiu general pot ser **planificar, dissenyar, desenvolupar, implementar o avaluar un projecte educatiu d'e-learning o basat en l'ús de les TIC** des d'una perspectiva aplicada. Per dur a terme aquest treball, l'estudiant haurà de posar en joc les competències professionals transversals i específiques, pròpies de l'àmbit de l'e-learning, així com de l'especialització escollida, segons presentem a continuació.

Competències transversals

- Comunicar de manera efectiva mitjançant la tecnologia en un context d'aprenentatge en línia.
- Treballar en equip i interdisciplinàriament amb suport de les tecnologies.
- Desenvolupar habilitats de treball autònom en un context mediat principalment per la tecnologia.
- Organitzar, planificar i dur a terme un projecte professional o de recerca usant les TIC.

Competències específiques

- Dirigir propostes d'ensenyament i aprenentatge en línia, tenint en compte els factors de l'entorn de l'organització i la gestió del canvi organitzatiu.
- Gestionar i administrar els processos operatius vinculats a l'ensenyament i l'aprenentatge en línia.

- Gestionar projectes educatius basats en l'ús de les TIC, coordinant equips interdisciplinaris i a l'equip docent, així com els aspectes tecnològics, financers i pressupostaris relacionats.
- Avaluar els processos organitzatius, la planificació de l'aprenentatge i els resultats acadèmics orientant-se a garantir l'execució d'un sistema de garantia de la qualitat de l'oferta educativa.
- Desenvolupar dissenys tecnopedagògics de programes, cursos i assignatures per a entorns digitals d'ensenyament i aprenentatge.
- Planificar escenaris d'ensenyament i aprenentatge basats en les TIC para diferents contextos i diferents nivells i necessitats educatives.
- Aplicar estratègies i metodologies instruccionals, basades en l'ús de les TIC, que permetin el disseny i implementació d'activitats d'aprenentatge i d'avaluació en línia innovadores.
- Dissenyar materials educatius i formatius digitals en múltiples mitjans i formats.
- Planificar i implementar estratègies de dinamització de comunitats virtuals i treball col·laboratiu en entorns digitals.
- Definir models educatius que incorporin les TIC i dissenys tecnopedagògics per a diferents necessitats i contextos de manera fonamentada i des del coneixement teòric disciplinari.

A continuació, es descriuen les competències pròpies de les tres especialitzacions d'aquest màster. S'entén que l'estudiant desenvoluparà preferentment les que facin referència a l'especialització cursada i en la qual se situa el seu projecte.

Especialització de Direcció i gestió de l'e-learning

- Identificar de manera argumentada els principals factors que intervenen en la presa de decisions en relació amb el desenvolupament de projectes educatiu-formatius d'e-learning.
- Aplicar les diferents eines tecnològiques que poden usar-se per al disseny d'entorns i materials d'aprenentatge, ja sigui en contextos presencials, semipresencials o no presencials.
- Aplicar els factors vinculats als usos intensius de TIC que transformen els processos docents, les programacions de continguts i las pràctiques formatives, així com la planificació docent, els processos d'aprenentatge, el treball col·laboratiu i els processos formatius d'ensenyament i aprenentatge, ja sigui en contextos presencials, semipresencials o no presencials.

- Dirigir propostes formatives d'*e-learning* tenint en compte els factors de l'entorn de l'organització i la gestió del canvi organitzacional.
- Gestionar i administrar els processos operatius vinculats a l'*e-learning*.
- Dissenyar, desenvolupar i avaluar propostes formatives globals en *e-learning*.
- Implementar polítiques de qualitat en *e-learning*.
- Dissenyar i gestionar els factors i processos de màrqueting i comunicació vinculats a un projecte d'*e-learning*.
- Gestionar un equip interdisciplinari de projecte, equip docent, aspectes tecnològics, financers i pressupostaris vinculats a un projecte d'*e-learning*.
- Identificar indicadors de qualitat i progrés d'accions educatives amb suport de les TIC.

Especialització de Disseny Tecnopedagògic

- Identificar de manera argumentada els principals factors que intervenen en la presa de decisions en relació amb el desenvolupament de dissenys instruccionals o tecnopedagògics.
- Aplicar les diferents eines tecnològiques que poden usar-se pel disseny d'entorns i materials d'aprenentatge, ja sigui en contextos presencials, semipresencials o no presencials.
- Aplicar els factors vinculats a usos intensius de TIC que transformen els processos docents, les programacions de continguts i les pràctiques formatives, així com la planificació docent, els processos d'aprenentatge, el treball col·laboratiu i els processos formatius d'ensenyament i aprenentatge, ja sigui en contextos presencials, semipresencials o no presencials.
- Desenvolupar dissenys instruccionals i tecnològics per a contextos i entorns educatius virtuals d'ensenyament i aprenentatge.
- Conceptualitzar materials educatius i formatius digitals hipermèdia.
- Analitzar, dissenyar, desenvolupar, implementar i avaluar propostes formatives globals basades en l'ús de les TIC (*e-learning*).
- Desenvolupar estratègies instruccionals, activitats formatives i intervencions docents avaluatives d'*e-learning*.
- Coordinar els processos de disseny instruccional i tecnològic de sistemes formatius telemàtics, de creació d'entorns educatius virtuals i d'elaboració de materials formatius hipermèdia.

- Identificar indicadors de qualitat i progrés d'accions educatives i recursos educatius amb suport de les TIC.

Especialització de Docència en Línia

- Desenvolupar les tasques pròpies de les fases de diagnòstic i planificació en el transcurs d'un projecte professional en el marc d'una institució educativa o una organització.
- Analitzar les necessitats d'una institució educativa o d'una organització, especialment en el plànol metodològic, per afavorir la integració de les TIC en els seus processos formatius.
- Identificar les transformacions que la integració de les TIC en processos formatius implica en l'estructura, organització i funcionament d'una institució educativa o una organització i en les tasques i rols de les persones implicades en aquests processos.
- Establir estratègies d'exploració de documentació i d'altres fonts d'informació amb l'objectiu d'adquirir coneixement d'un àmbit professional concret.
- Establir programes i escenaris formatius de docència basada en les TIC.
- Desenvolupar les tasques i establir les estratègies apropiades durant la fase de desenvolupament i avaluació en el transcurs d'un projecte professional en el marc d'una institució educativa.
- Aplicar les estratègies apropiades per coordinar la implementació i el desenvolupament de programes i processos formatius amb les TIC dins d'una institució educativa o una organització.
- Assessorar en aspectes metodològics (disseny, desenvolupament i avaluació) a docents implicats en programes formatius que integrin les TIC en el marc d'una institució educativa o una organització.
- Dissenyar o assessorar en el disseny de recursos o metodologies adequats per utilitzar o implementar en processos formatius amb TIC en el marc d'un programa o institució concreta.
- Adquirir i mostrar les actituds i habilitats socials necessàries amb l'objectiu de treballar en equip i coordinadament amb altres persones, en el marc d'una determinada institució educativa o una organització durant el desenvolupament d'un projecte professional.

3. Sistema d'avaluació general, penalitzacions i motius de suspens

Tal com s'explica als apartats d'avaluació corresponents de cada modalitat de l'assignatura, en ambdues se segueix un procés de lliurament d'activitats d'avaluació contínua, lligades al desenvolupament de les diferents fases de treball plantejades. Finalment, en cadascuna es realitza un càlcul ponderat a partir de les qualificacions emeses en cada fase o activitat per obtenir la nota final de l'assignatura.

Els **terminis de lliurament** per a les diferents activitats d'ambdues assignatures, publicats en aquesta guia i al calendari de l'aula, han de ser respectats per garantir un desenvolupament i seguiment del treball correctes.

És necessari planificar el treball perquè, com a mínim, es realitzi un lliurament dins del termini establert per a la fase corresponent; a més, cada fase haurà de ser validada pel professor/a col·laborador abans de poder-se validar la fase següent. Aquests terminis podran flexibilitzar-se i modificar-se, sempre que s'aviu al professor/a col·laborador amb el temps pertinent i es puguin justificar els motius del retard. De no ser així i si aquesta situació es manté en el temps, es podrà considerar una penalització en la qualificació final, o fins i tot la no superació de l'assignatura.

En el cas de la data de lliurament de la memòria del projecte en l'última fase, el termini és el mateix per a tots els estudiants i no pot ser modificat. Un retard pot provocar la penalització en la qualificació final, o fins i tot la no acceptació del treball. Només s'acceptaran retards en casos molt excepcionals i degudament justificats.

Segons estableix el sistema d'avaluació contínua de la UOC, el suspens d'una fase de treball comporta el suspens de tota l'assignatura.

La Normativa acadèmica de la UOC disposa que el procés d'avaluació es fonamenta en el treball personal de l'estudiant i pressuposa l'autenticitat de l'autoria i l'originalitat dels exercicis fets. La falta d'originalitat en l'autoria o el mal ús de les condicions en què es fa l'avaluació de l'assignatura és una infracció que pot tenir conseqüències acadèmiques greus.

Des del programa d'Educació i TIC treballem per prevenir i evitar la pràctica fraudulenta de la còpia i del plagi de dues maneres:

1. Informant als estudiants sobre la correcta citació de les fonts i sobre el que pot considerar-se plagi i còpia. L'enllaç següent conté documentació per identificar situacions de plagi i com evitar-ho:

<http://biblioteca.uoc.edu/es/recursos/como-evitar-el-plagio>.

2. Si la conducta es detecta comporta conseqüències en la qualificació de l'estudiant en l'assignatura i per tant en el seu expedient acadèmic. No és

considerat argument vàlid l'adduir desconèixer el plagi ni tampoc el reclamar que el professor/a faig advertit o corregit la falta abans de prendre mesures. El fet queda registrat en l'expedient de l'estudiant i la reincidència es considera un agreujant. [La Normativa acadèmica de la UOC aplicable als estudis universitaris EEES](#) (art. 102) regeix les sancions acadèmiques aplicables en aquests casos. Al seu torn, la [Normativa de drets i deures de la UOC](#) (capítols II i III) estableix que "la còpia, el plagi o l'intent d'obtenir un millor resultat acadèmic usant qualsevol mitjà il·lícit" és una conducta tipificada com a falta greu o molt greu. **La UOC compta amb un sistema digital de detecció de plagi que contrasta els treballs presentats en la vigent i anteriors edicions de l'assignatura, així com també amb un ampli sistema de cerca en bases de dades acadèmiques i Internet.**

L'estudiant serà qualificat amb un suspens (D/2) en l'assignatura si es detecta mancada d'originalitat en l'autoria d'alguna de les fases del treball en l'assignatura de Pràctiques, sigui perquè ha utilitzat material o dispositius no autoritzats, sigui perquè ha copiat textualment d'internet, o ha copiat contingut de PAC, de materials didàctics, de manuals o d'articles sense la citació corresponent, etc.

D'altra banda, aquesta conducta pot donar lloc a la incoació d'un procediment disciplinari i a l'aplicació, si escau, de la sanció que correspongui.

Les Pràctiques Externes

1. Presentació

L'assignatura de Pràctiques Externes té per objectiu que els estudiants desenvolupin i apliquin competències pròpies del perfil professional del programa en un context concret. En aquest sentit, no es tracta únicament de fer una pràctica professional, sinó de generar una oportunitat d'aprenentatge completa, integradora i única que difícilment podria donar-se en una assignatura convencional.

En aquesta **assignatura optativa de 6 crèdits ECTS** l'estudiant posarà en pràctica els coneixements adquirits durant el màster en una situació d'aplicació específica. Concretament haurà d'elaborar de forma individual un projecte d'aplicació professional que doni resposta a una necessitat o problemàtica específica contextualitzada en una institució, organització o entitat.

Aquest fet no implica la presència continuada de l'estudiant al centre de pràctiques. De fet, les pràctiques externes tenen un caràcter semipresencial o virtual, però sí es requereix que s'estableixin el contacte i l'intercanvi

d'informació necessaris per a la correcta realització de les etapes implicades en el desenvolupament de les pràctiques.

D'entrada, i sempre que sigui possible, es recomana als estudiants escollir un context de pràctiques proper, ja que d'aquesta manera hi ha majors garanties que l'experiència contingui un valor afegit per a les dues parts, l'organització i l'estudiant, i es converteixi en una oportunitat d'aprenentatge molt més significativa que si es fes en un entorn aliè.

En general, per tant, és l'estudiant qui fa la proposta del centre i del projecte formatiu de pràctiques que pretén desenvolupar, proposta que es presenta a la Comissió de Pràcticum del MUETIC que, en cas de ser acceptada, activa l'emissió i signatura d'un conveni de cooperació educativa entre la UOC, el centre de pràctiques i l'estudiant, en el qual es formalitzen els compromisos adquirits per les tres parts.

En aquest cas, **el projecte formatiu de pràctiques està vinculat a l'àmbit de l'educació i la formació mediades per TIC**, per la qual cosa es basa principalment en un conjunt d'accions i **processos vinculats a l'ensenyament i l'aprenentatge mitjançant l'ús de tecnologies digitals**, que el seu objectiu és generar, distribuir i avaluar el coneixement a partir de la interacció entre docents o educadors i entre discentos o aprenents, en el si d'un centre educatiu, organització o empresa.

El concepte d'aplicació fa referència a l'acció o intervenció en una institució o organització. En aquest sentit, l'assignatura de Pràctiques Externes proporciona el context en el qual arrelar, dissenyar i desenvolupar el projecte formatiu.

En entrar en contacte amb el centre de pràctiques que actuarà com a context, l'estudiant ha de realitzar una anàlisi en profunditat de les necessitats de l'organització, empresa o institució per poder enfocar adequadament el seu treball, per aquest motiu és imprescindible l'accés a informació específica que li permeti realitzar aquesta contextualització.

De la mateixa manera serà necessari que l'estudiant generi documentació sobre el treball realitzat al llarg de tot el projecte, en paral·lel a la seva reflexió sobre el procés i a l'aportació d'evidències concretes del mateix. **Des del plantejament inicial del projecte, l'estudiant ha de mostrar de què forma aquest li permetrà posar en pràctica i consolidar el desenvolupament de les competències específiques per a la seva especialitat i les transversals establertes per l'assignatura.** És a dir, el projecte haurà de definir-se, justificar-se, desenvolupar-se i avaluar-se sobre la base del treball i consecució d'unes competències identificades, partint d'una planificació d'objectius i tasques, i passant pel seu desenvolupament i avaluació.

A pesar que això pot variar en funció del projecte, el context d'intervenció i l'especialitat cursada, és recomanable que el projecte impliqui el desenvolupament d'un producte o resultat tangible derivat, que pugui documentar-se i materialitzar-se total o parcialment en un suport digital específic.

A continuació, es presenta una llista de diferents tipus de projectes que poden dur-se a terme, sempre guardant coherència amb l'especialitat cursada:

- Un estudi de viabilitat d'un projecte d'innovació educativa que impliqui l'ús de TIC.
- El disseny de propostes formatives que impliquin metodologies i estratègies docents amb l'ús de TIC.
- Un pla de formació de professorat en l'ús educatiu de TIC.
- El disseny, implementació i avaluació d'innovacions o millores d'un curs o procés d'ensenyament-aprenentatge amb TIC.
- El disseny o redisseny d'un curs, material o seqüència d'activitats d'aprenentatge.
- L'avaluació de resultats d'aprenentatge, de qualitat d'un programa, d'actuacions docents, etc.
- Un pla estratègic per a la implantació d'un sistema d'aprenentatge o una tecnologia nova que englobi a tota l'organització.

En aquest sentit, un projecte d'aplicació professional pot implicar accions a diferent nivell, tant en fases de disseny o planificació d'una acció o recurs formatiu, com de re-disseny, desenvolupament o d'implementació, d'anàlisi i avaluació, etc.

2. Rols docents

El treball es desenvolupa individualment i amb l'orientació constant i personalitzada del professor/a de la UOC assignat.

L'aula o espai de treball es comparteix amb altres estudiants i amb un **professor/a col·laborador** que té la funció de dinamitzar, orientar i fer el seguiment i l'avaluació de l'assignatura. Habitualment es treballa en un aula compartida per dos grups, de manera que cada grup disposa del seu propi espai de treball i comunicació, amb un professor/a assignat i es comparteix amb l'altre grup el tauló i el fòrum, entre altres eines de l'aula.

El professor o professora col·laborador assignat és el referent acadèmic, ja que aporta el coneixement expert sobre els projectes d'*e-learning* que es poden plantejar de les diferents especialitzacions. És, per tant, l'encarregat d'orientar als participants en tots els aspectes relatius al desenvolupament del projecte.

Ha de fer un seguiment de cada projecte resolent dubtes i fent suggeriments específics sobre el desenvolupament de cadascuna de les fases i lliuraments. Aquesta retroalimentació i tot el procés de negociació amb l'estudiant es plasma en un diàleg que té lloc, tant en el fòrum de l'aula com a nivell personal, en els comentaris als documents lliurats, altres comentaris generals, la proposta de materials complementaris i exemples, etc. i es converteix, d'aquesta manera, en una guia personalitzada durant tot el procés de treball.

L'estudiant tindrà un segon supervisor al centre de pràctiques, **el tutor de centre**. Aquesta figura serà l'encarregada de facilitar l'accés al centre de l'estudiant, acollir-ho, acordar amb ell un pla de treball individualitzat i ajudar-lo a adaptar la proposta de projecte al context organitzatiu, social, econòmic, etc., del centre. Així mateix, supervisarà la tasca de l'estudiant i l'orientarà per assegurar que el projecte s'ajusti al màxim amb les necessitats i la realitat del centre, en cadascuna de les fases de treball de l'assignatura de Pràctiques Externes. També serà l'encarregat d'informar a l'estudiant sobre l'organització i el funcionament del centre, proporcionant-li accés a la documentació, els recursos i les persones necessàries per al bon desenvolupament del projecte.

Encara que no existeix un contacte directe entre el/la professor/a col·laborador/a i el tutor de centre, **les característiques del projecte a desenvolupar han d'estar consensuades per les tres parts**, és a dir, entre l'estudiant i tots dos tutors. Serà doncs **el propi estudiant qui actuarà com a intermediari entre aquestes dues figures**.

Quant al paper d'aquestes figures en l'avaluació, el/la **professor/a col·laborador/a** serà qui aportarà el feedback continu a les accions i resultats obtinguts i qui avaluarà la consecució dels objectius i les competències de l'assignatura. El **tutor de centre** també podrà aportar feedback, però únicament se li sol·licitarà un informe al final de la pràctica que certifiqui que l'estudiant ha desenvolupat les pràctiques al centre. Aquest informe contindrà també una valoració qualitativa de caràcter general que es tindrà en compte per al càlcul de la nota final de l'assignatura per part del/la professor/a col·laborador/a.

Cal tenir present que el projecte de Pràctiques és també un treball acadèmic i, encara que la intenció és apropar-se al màxim a un projecte d'intervenció real, alguns dels seus requisits poden no correspondre exactament amb les formes de treball i/o prioritats del context d'aplicació o centre de pràctiques. Per tant, caldrà seguir les indicacions marcades des de l'assignatura o bé, negociar amb temps, alternatives amb el/la professor/a col·laborador/a.

L'assignatura té al seu torn un/a **professor/a responsable** vinculat directament a la direcció acadèmica {l'adreça acadèmica} del programa. Aquesta figura assumeix el disseny i la coordinació de l'assignatura i vetlla per la qualitat de tots els processos i instruments vinculats a aquest des del punt de vista d'expert en el camp de l'*e-learning*. El/la professor/a és també l'últim responsable de tots aquells aspectes acadèmics que es desencadenin en el desenvolupament de l'assignatura de Pràctiques Externes.

3. Metodologia de treball

Per garantir el correcte desenvolupament del projecte es proposa treballar a partir d'activitats i fases de treball clarament identificades i distribuïdes al

llarg del semestre. Aquestes fases de treball s'adaptaran al contingut de cada projecte específic però seran sempre en un sentit genèric les següents:

- 1) Proposta del projecte de pràctiques: descripció del context d'intervenció, anàlisi de necessitats i planificació del projecte.
- 2) Primer informe del projecte: descripció de les tasques portades a terme en el desenvolupament del projecte i valoració de procés.
- 3) Segon informe del projecte i presentació: descripció de les tasques dutes a terme en el desenvolupament del projecte i valoració de procés.
- 4) Elaboració de la memòria del projecte de pràctiques.

En cada fase de treball, l'estudiant haurà d'afegir a més a més una reflexió sobre les competències específiques treballades, descrivint les activitats o tasques i moments específics en què les ha posat en joc.

El professor/a col·laborador/a assignat és l'encarregat de pautar cada fase a partir d'un calendari establert i compartit, així com de consensuar amb cada estudiant el tipus de projecte que es desenvoluparà, d'acord amb l'especialització cursada. D'aquesta manera s'ajusta i es personalitza el pla de treball de cada estudiant.

Així, el professor/a col·laborador informa en el tauló de l'aula sobre les característiques de cada fase de treball, i dels canals i formats que s'utilitzaran en els lliuraments parcials i finals en cadascuna d'aquestes. A part del **lliurament obligatori i avaluable** corresponent a cada fase de treball en el temps estipulat, es **recomana fer un lliurament parcial addicional en cadascuna de les fases**, per tal de garantir la millora contínua del treball a partir de les observacions del professor/a col·laborador. Per a això és indispensable una bona planificació i un treball continuat i sostingut al llarg del semestre.

El lliurament de l'última fase consisteix en una **memòria del projecte** de Pràctiques Externes. Es tracta d'un document de síntesi amb entitat pròpia com a producte de l'assignatura. Malgrat recollir el treball dut a terme en les diferents fases de treball proposades, **no es tracta d'una simple recopilació dels lliuraments previs, sinó que serà necessari reelaborar aquests continguts i resultats d'acord amb l'objectiu i el format propis de la memòria d'un projecte**. La memòria final ha de permetre, així mateix, presentar les evidències necessàries que demostrin el treball dut a terme.

De vegades, alguns projectes requereixen salvaguardar la confidencialitat d'una part de les accions dutes a terme o de certa informació contextual. Si es dóna aquest cas, cal acordar entre l'estudiant, el centre de pràctiques i el/la professor/a col·laborador/a les mesures a prendre: ocultar o canviar el nom de l'organització, compartir una part dels documents a l'aula i reservar la versió completa per a l'anàlisi del professorat i tribunal, introduir un paràgraf

d'exigència de confidencialitat en el text dels documents, signatura de compromís de confidencialitat, etc.

En qualsevol cas, els diferents lliuraments de cada projecte s'han de compartir, bé totalment bé de manera parcial, amb la resta de companys a l'aula, amb el propòsit de potenciar, no només la retroalimentació o feedback personalitzat del professor, sinó també els comentaris i aportacions dels companys de curs.

A més de les accions i activitats esmentades es recomana treballar i compartir amb altres estudiants del curs aspectes que puguin ser d'índole transversal, com fonts i recursos bibliogràfics, metodologies i estratègies, reflexions sobre el procés, debat d'idees, consulta de dubtes a altres companys, etc.

4. Materials i recursos

Com a material fonamental de l'assignatura, els estudiants tenen a la seva disposició aquesta guia.

D'altra banda, les aules estan dotades de recursos, fonts bibliogràfiques i bases de dades pròpies de l'àrea d'Educació i TIC (*e-learning*), així com de recursos relacionats amb la metodologia i el desenvolupament de projectes. A més, tenint en compte que l'assignatura de Pràctiques Externes posa en joc els aprenentatges adquirits al llarg del màster, es recomana als estudiants considerar i tenir presents els materials i recursos d'aprenentatge utilitzats en les assignatures prèvies.

Cada estudiant ha de disposar d'un espai per gestionar la documentació generada en les diferents fases de treball. D'aquesta manera, elabora un portafoli en el qual va recopilant tot el material de treball (les diferents versions, els documents i instruments utilitzats, les evidències del context, etc.) que li servirà per generar la memòria final del projecte, i també per anar compartint els avanços amb el professor/a col·laborador.

Finalment, el REC, o Registre d'Avaluació Contínua, és l'espai a través del qual l'estudiant realitza els lliuraments de treball de cada fase i també el sistema com el professor/a retorna el feedback qualitatiu a l'estudiant i informa de la qualificació rebuda en cada fase.

5. Pla de treball

El pla de treball en l'assignatura de Pràctiques Externes es concreta en les fases següents:

FASE
FASE 1 Proposta del projecte de pràctiques
FASE 2 Primer Informe del projecte
FASE 2 Segon Informe del projecte i presentació
FASE 4 Elaboració de la memòria del projecte de pràctiques

A continuació, es descriu amb detall cada fase de treball, així com els productes que han de lliurar-se o els resultats d'aprenentatge associats.

FASE 1. PROPOSTA DEL PROJECTE DE PRÀCTIQUES: descripció del context d'intervenció, anàlisi de necessitats i planificació del projecte.

Aquesta fase consisteix en la presentació d'una proposta de projecte i d'un pla general de treball. Es partirà de la fitxa de pre-projecte validada amb anterioritat a l'inici de l'assignatura i es validarà la proposta definitiva de manera acordada amb el/la tutor/a de centre i el/la professora/a. Els apartats que hauran de desenvolupar-se per a això seguiran l'estructura següent:

- Portada del document: títol del projecte (descriptiu de l'acció o finalitat del projecte), autor / a, nom de l'assignatura, nom del màster, especialització cursada, nom del professor / a col·laborador, nom del tutor / a de centre, data i localitat.
- Índex.
- Introducció. Presentació de la proposta, breu descripció de la finalitat i temàtica general que es pretén abordar. Relació del projecte amb l'especialitat cursada.
- Contextualització. Descripció del marc o escenari d'actuació específic i general. Concretament és important documentar en aquest punt:
 - Dades generals del centre de pràctiques (institució / empresa / organització): nom, localització, nivell educatiu, etc. i relació o implicació personal. Presentació del centre i breu descripció de les necessitats detectades inicialment.
 - Presentació del tutor de centre: nom i càrrec/funcions dins del centre

- Anàlisi de necessitats (a partir de la informació de context) prou desenvolupat com per donar compte dels detalls i justificar amb coherència la proposta específica de projecte que s'ha decidit dur a terme:

a) necessitats relacionades amb l'acció formativa abordada (objectius / competències de formació, contingut general, perfil de destinataris, perfil de docent);

b) necessitats relacionades amb el desenvolupament del projecte, l'organització i administració de recursos (recursos materials, humans i econòmics). * *Especialment rellevant per a l'especialitat de Direcció i Gestió.*

Nota: en aquesta fase es poden emprar tècniques DAFO, PREN o PEST per fer una presentació sistemàtica dels resultats, en forma de punts forts i febles, oportunitats i amenaces del context i estratègies que es poden plantejar.

- Descripció del projecte a realitzar (d'acord amb les especificitats de l'especialització cursada en el màster).
- Justificació del projecte basada en les necessitats detectades. Ha argumentar l'interès del projecte en el context escollit, així com el seu valor en el marc del centre de pràctiques. La justificació ha d'estar fonamentada teòricament i també a partir de les dades aportades per l'anàlisi de necessitats, ja sigui des del punt de vista social, acadèmic, pedagògic o organitzatiu.
- Feedback del / de la tutor / a de centre sobre la proposta.
- Objectius generals i específics del projecte (poden ser revisables a mesura que avanci el projecte).
- Planificació i calendari de les tasques concretes que es preveuen per a l'elaboració de les fases següents del projecte. Argumentació de la viabilitat de la proposta, d'acord amb el temps disponible, recursos necessaris, implicació d'agents, etc.
- Identificació de competències específiques de l'especialitat que es treballaran en el projecte a partir de les tasques proposades.
- Possibles limitacions del projecte i estratègies per afrontar-les.
- Referències bibliogràfiques, seguint la normativa APA.

*Aquesta proposta s'enviarà a l'espai de l'aula indicat pel professor/a col·laborador/a, que la revisarà i validarà, el que donarà inici a la guia personalitzada del projecte amb els seus comentaris i orientacions. **En aquesta fase s'han de lliurar dues versions, una preliminar (no avaluable) i una definitiva, dins dels terminis que proposi el / la professor / a. L'extensió màxima del document lliurat serà de 10 pàgines, excloent portada, índex, referències i annexos.***

FASE 2. 1er INFORME DEL PROJECTE: descripció de les tasques portades a terme en el desenvolupament del projecte i valoració de procés.

Partint de la proposta elaborada en la fase anterior, l'output d'aquesta fase serà una descripció del treball desenvolupat en el projecte que, a manera d'orientació, ha de contenir el següent:

- Portada del document: títol del projecte (descriptiu de l'acció o finalitat del projecte), autor / a, nom de l'assignatura, nom del màster, especialització cursada, nom del professor / a col·laborador, nom del tutor / a de centre, data i localitat.
- Índex.

- Introducció: breu presentació del contingut del treball en la present fase.
- Referents teòrics que guien la proposta i modalitat en la qual s'inscriu l'ús educatiu de les TIC (en línia, mixta, TIC com a suport a la formació presencial, aprenentatge mòbil, etc.).
- Descripció de les tasques i activitats desenvolupades en el projecte d'acord amb la planificació elaborada, incloent els outputs o productes desenvolupats.
- Valoració del procés: a partir de la planificació i el calendari proposats, valora si s'han assolit els objectius fixats, en el temps planificat i utilitzant els recursos proposats. Si detectes desviacions respecte a la planificació inicial explica el motiu, analitza si afecta la continuació del projecte i, si cal, proposa una actualització de la planificació.
- Identificació de les competències específiques de l'especialitat i les competències transversals treballades, aportació d'evidències i reflexió al voltant de les tasques i activitats descrites que mostren el seu desenvolupament.
- Referències bibliogràfiques, seguint la normativa APA.

NOTA: L'informe ha d'incloure evidències de (fotos, captures o vídeos breus) dels elements claus exposats, així com dades d'accés als productes desenvolupats si n'hi ha.

*Aquest informe s'enviarà al REC per a la seva revisió, avaluació i validació per part del / la professor/a col·laborador/a, abans de passar a la següent fase. Es recomana lliurar dues versions, una preliminar (no avaluable) dins dels terminis que proposi el / la professor / a, abans de la definitiva. **L'extensió màxima del document lliurat serà de 20 pàgines**, excloent portada, índex, referències i annexos.*

FASE 3. 2on INFORME DEL PROJECTE I PRESENTACIÓ: descripció de les tasques portades a terme en el desenvolupament del projecte i valoració de procés.

L'output d'aquesta fase serà una descripció del treball desenvolupat en el projecte que, a manera d'orientació, ha de contenir el següent:

- Portada del document: títol del projecte (descriptiu de l'acció o finalitat del projecte), autor / a, nom de l'assignatura, nom del màster, especialització cursada, nom del professor / a col·laborador, nom del tutor / a de centre, data i localitat.
- Índex.
- Introducció: breu presentació del contingut del treball en la present fase.
- Descripció de les tasques i activitats desenvolupades en el projecte d'acord amb la planificació elaborada, incloent els outputs o productes desenvolupats.
- Presentació de projecte i avaluació per tercers: a part de l'elaboració de l'informe, aquesta fase implicarà l'elaboració d'una presentació digital i un resum executiu del projecte, així com la descripció de l'organització i desenvolupament d'una avaluació per tercers.
 - o Quant a la descripció de l'avaluació per tercers ha d'incloure: participants i criteris de la seva selecció, descripció de la situació de presentació / demostració a partir de la qual els participants faran l'avaluació, criteris, instruments i procediment previstos per a la recollida de la informació o feedback dels participants, presentació de resultats de l'avaluació i propostes de millora.

o La presentació digital es pot elaborar en el suport triat per l'estudiant. Aquesta presentació ha de permetre conèixer les línies principals del projecte, el procés de desenvolupament del mateix i proporcionar les claus per a la seva avaluació.

o El resum executiu del projecte, que es lliurarà als participants de l'avaluació per tercers, ha de contenir:

a) Abstract de màxim 100 paraules, en què es descriu la finalitat del projecte, el context d'aplicació, la metodologia emprada i els resultats obtinguts i un màxim de 5 paraules clau, una per a cada un dels següents aspectes:

- Població destinatària: adults, joves, nens / es, col·lectiu específic.
- Ensenyament reglat, formació a l'empresa, ed. superior ...
- Modalitat e-learning, b-learning o suport TIC.
- Tipus de tecnologies emprades (plataforma, eines, dispositius ...).
- Una altra de la teva elecció referida a la temàtica del projecte.

b) Descripció breu però completa del projecte, identificant clarament el context en què s'ha desenvolupat i contemplant els aspectes més rellevants del mateix. Es valorarà la capacitat de síntesi per a expressar les principals idees, recursos emprats, resultats i conclusions del projecte. Aquest document hauria de funcionar per si sol com a eina per conèixer ràpidament el projecte sense necessitat de llegir tota la memòria. L'extensió total tindrà entre 2 i 3 pàgines.

- Valoració del procés: a partir de la planificació i el calendari proposats, valora si s'han assolit els objectius fixats, en el temps planificat i utilitzant els recursos proposats. Si detectes desviacions respecte a la planificació inicial explica el motiu, analitza si afecta la continuació del projecte i, si cal, proposa una actualització de la planificació.
- Identificació de competències específiques de l'especialitat i transversals treballades, aportació d'evidències i reflexió al voltant de les tasques i activitats descrites que mostren el seu desenvolupament.
- Referències bibliogràfiques, seguint la normativa APA.

NOTA: L'informe ha d'incloure evidències de (fotos, captures o vídeos breus) dels elements claus exposats, especialment de l'avaluació per tercers, així com dades d'accés als productes desenvolupats si n'hi ha.

*Tots dos productes s'enviaran al REC per a la seva revisió, avaluació i validació per part del / la professor / a col·laborador / a, abans de passar a la següent fase. Es recomana lliurar dues versions, una preliminar (no avaluable) dins dels terminis que proposi el/la professor/a, abans de la definitiva. **L'extensió màxima del document lliurat serà de 20 pàgines**, excloent portada, índex, referències i annexos.*

FASE 4. Elaboració de la memòria del projecte

Aquesta fase consisteix a elaborar el document de la memòria final, amb el propòsit de recollir, explicar i argumentar el projecte de pràctiques desenvolupat. Ha d'incloure una reflexió profunda sobre la consecució dels objectius proposats i les oportunitats de millora i de continuïtat del treball realitzat.

Cal tenir en compte que la memòria no és la simple suma del treball realitzat en les fases anteriors, sinó que requereix d'una reelaboració que presenti de manera clara i organitzada el projecte desenvolupat, com si el lector no sabés res del mateix.

- Portada del document: títol del projecte (descriptiu de l'acció o finalitat del projecte), autor / a, nom de l'assignatura, nom del màster, especialització cursada, nom del professor / a col·laborador, nom del tutor / a de centre, data i localitat.
- Índex.
- Resum executiu del projecte.
- Introducció. Presentació del projecte i principals apartats.
- Contextualització. Descripció del marc o escenari d'actuació.
- Justificació de la proposta a partir de les necessitats identificades.
- Objectius generals i específics del projecte.
- Descripció del projecte desenvolupat i dels seus outputs: Descripció de les tasques i activitats desenvolupades en el projecte d'acord amb la planificació elaborada, incloent els outputs o productes desenvolupats. Destacar i argumentar les modificacions introduïdes o descartades en el projecte a partir del feedback recollit en la fase anterior, per part de l'avaluació per tercers realitzada.
- Conclusions:
 - 1) Reflexió sobre la relació entre, les necessitats detectades i els objectius formulats, la planificació d'accions i les accions dutes a terme finalment juntament amb els resultats i productes obtinguts. Reflexió sobre l'impacte o repercussió del projecte en el centre de pràctiques i les línies futures de treball.
 - 2) Reflexió sobre el propi procés d'aprenentatge:
 - a) Identificació de competències específiques de l'especialitat i transversals treballades, aportació d'evidències i reflexió al voltant de les tasques i activitats descrites que mostren el seu desenvolupament.
 - b) Quins coneixements i competències desenvolupades al llarg del Màster has aplicat en la realització d'aquest projecte?
 - c) Quins coneixements i competències de la teva experiència professional has aplicat en la realització del projecte?
 - d) Quins coneixements i competències desenvolupades en la realització d'aquest projecte preveus que aplicaràs en la teva vida professional?
- Referències bibliogràfiques, seguint la normativa APA.
- Annexos, si necessaris.

NOTA: La memòria ha d'incloure evidències de (fotos, captures o vídeos breus) dels elements claus exposats, així com dades d'accés als productes desenvolupats si n'hi ha. A més, els estudiants hauran de demanar al seu tutor/a de centre que ompli i signi un informe que certifiqui i valori les pràctiques realitzades. El model per a la seva elaboració serà facilitat pel professor/a col·laborador/a de la UOC en el moment oportú. Aquest certificat / informe s'haurà d'adjuntar a la memòria final del projecte i serà requisit perquè aquesta pugui ser presentada.

*El document de la memòria s'ha de lliurar en el registre d'avaluació contínua (REC) segons indiqui el professor / a col·laborador. En aquesta fase només serà possible realitzar un lliurament. **El document final tindrà una extensió aproximada d'entre 35 i 40 pàgines**, excloent portada, índex, referències i annexos.*

7. Avaluació de l'assignatura

Si bé l'assignatura inclou el lliurament final d'una memòria, se seguirà un procés **de lliuraments d'activitats d'avaluació contínua lligades a una sèrie de fases de treball que tenen lloc en el context de pràctiques** d'acord al pla descrit anteriorment.

Concretament s'avaluaran quatre activitats o fases de treball a partir dels seus corresponents lliuraments en els terminis establerts. Encara que aquestes activitats formin part integral del projecte d'aplicació desenvolupat, és important deixar clar que no es corresponen exactament amb els apartats de la memòria del projecte, ja que la perspectiva és diferent i implica necessàriament una adaptació i reelaboració.

La **qualificació final** s'obté a partir del càlcul ponderat de cada fase segons els valors percentuals que presenta la taula següent següent:

FASE 1	1,5 ECTS	20 %
FASE 2	1,5 ECTS	20 %
FASE 3	2 ECTS	30 %
FASE 4	1 ECTS	30 %

El professor/a col·laborador assignat farà el seguiment i aportarà una tornada personalitzada continuada a les accions i resultats obtinguts i avaluarà la consecució dels objectius i competències proposats en l'assignatura.

Com s'ha especificat a l'apartat de rols i funcions, serà el professor/a col·laborador/a acadèmic/a de l'assignatura qui faci el seguiment i aportació el feedback continuat a les accions i resultats obtinguts i qui avaluarà la consecució dels objectius i competències de l'assignatura. El/la tutor/a de el centre supervisarà el procés de treball de l'estudiant dins del context de

pràctiques, però no intervindrà directament en l'avaluació del mateix . Únicament se li demanarà emplenar un document segons un model proporcionat, que certifiqui la realització de les pràctiques per part de l'estudiant i la seva valoració general. Aquesta valoració serà tinguda en compte pel professor o professora per modular o matisar la nota final de l'assignatura.

El certificat i informe de valoració del tutor de centre haurà d'adjuntar-se com a annex en la memòria del projecte i serà requisit imprescindible per poder emetre una qualificació final de l'assignatura.

Annex 1. Estil i aspectes formals de la memòria del projecte de Pràctiques

La memòria del projecte de Pràctiques ha d'entendre's com un document «professional» que pot ser destinat a un responsable en posició de decidir la seva implementació. Aquesta orientació ha de plasmar-se en l'estil del document, el que no s'han de fer referències acadèmiques del tipus «seguint les orientacions de la guia i del professorat...», sinó il·lustrar el procés seguit justificant la presa de decisions i les conclusions. Es tracta, doncs, de prioritzar un estil analític, objectiu, reflexiu i formal.

Per això, ha d'utilitzar-se un estil impersonal per a la redacció, evitant el jo i el nosaltres com a norma general. Per exemple: «amb aquesta acció es pretén...» en lloc de «amb aquesta acció pretenc...».

Ha de cuidar-se especialment l'ús correcte de referències bibliogràfiques en citar textualment, resumir o utilitzar conceptes basats en l'obra d'un altre autor. Si no es fa així, podrà incórrer-se en una infracció de plagi amb conseqüències greus (consulti's l'apartat corresponent). Tant les cites dins del text com les referències afegides a l'apartat de bibliografia han de seguir la normativa APA (*Publication Manual of the American Psychological Association, 6th Edition*).

S'ha de tenir especial cura en la presentació: qualitat tipogràfica, format, paper, cobertes o enquadernació, entre altres aspectes. L'autor o autora ha de conèixer a fons les normes gramaticals de la llengua en què presenta el seu informe. Cal tenir molt en compte com es construeixen les frases — principals i subordinades— i els paràgrafs, i com es connecten. També són molt importants la puntuació, l'accentuació i la concordança. No cal oblidar el tema de maneres i convencions locals i internacionals (sigles, xifres, taules, gràfics, abreviatures, diferents tipografies, cometes, punts suspensius, etc.); també han d'evitar-se els usos impropis i el llenguatge sexista.

L'annex pot definir-se com el document o conjunt de documents complementaris que depenen del contingut del treball i guarden amb aquest una relació estreta. Es tracta d'un document que té entitat pròpia i que aporta al lector evidències d'algun dels aspectes de l'informe gràcies a detalls que, per les pròpies característiques, queden fora del discurs narratiu. Aquestes evidències són de tipologies i estils variables, però, en qualsevol cas, s'entenen com a necessàries per completar alguna de les parts del treball i comprendre-ho en la seva complexitat. Al moment d'elaborar els annexos és important valorar si són necessaris o no; escollir el criteri de presentació i ordenació del material perquè sigui il·lustratiu i útil; crear un sistema que relacioni, de manera fàcil i intuïtiva, cadascun dels annexos amb el text de referència del projecte. Generalment, a part de constar en el sumari del projecte, cada annex queda reflectit en el punt o apartat corresponent del redactat a partir d'una referència o en nota a peu de pàgina, on s'indica el nombre de l'annex que correspongui.